

λήτων νομομαθῶν ὁμάδος ἢ διὰ τῶν ἐγκρίτων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐπέγραψαν τὴν πρὸς ἐμὲ προσφώνησιν.

Εὐγνωμονῶν ὑμῖν καὶ πάλιν, παρακαλῶ τὰ ἐκγράψετε τὴν βαθυτάτην ταύτην εὐγνωμοσύνην εἰς ἅπαντα συλλήβδην τὸν σῶλλον τῶν νομομαθῶν καὶ εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέρος. Ὁλόκληρον δὲ τὸ ἐλλ. ἔθνος ἔστω πεπεισμένον ὅτι μέχρι τῆς τελευταίας προῆς μου θέλω ἐξακολουθεῖν ὡς ἀγαπῶ τοὺς φιλάτους μοι Ἕλληνας καὶ τὰ ὑπηρετῶ αὐτοὺς πάντοτε κατὰ δύναμιν.

Εἴθε διαμένω πάντοτε καὶ ἐν τῇ μνήμῃ ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐν Μοράχῳ τὴν 15 Ἰουλίου 1859.

ΜΑΟΥΡΕΡ.

Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας, Γερουσιαστὴς κλπ.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἀπεφασίσθη νὰ κατατεθῇ μεταξὺ τῶν αὐτογράφων τῆς δημοσίας ἡμῶν βιβλιοθήκης.

Εἰς Κοράκας ἡ Οἰκογενεῖα.

—ooo—

Διήγημα ἠθικὸν τῆς Σοφίας Γαίης.

Ὁ Σωσθένης Ῥενεκούρ, περνώσας τὰς σπουδὰς του, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, πολλοὺς φέρων καὶ ἐπιφθόνους ἀκαδημαϊκοὺς στεφάνους. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐξόδου του ἐκ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἦν ἡμέρα θλίψεως διὰ τε τοὺς καθηγητάς του, οἵτινες τὸν ἠγάπων διὰ τὰς προσόδους καὶ τὴν εὐφυίαν του, συγκαταβατικοὶ δεικνύμενοι πρὸς τὴν ὑπὲρ τὸ δέον ἀνεξαρτησίαν τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ διὰ τοὺς συμμαθητάς του, οἵτινες ἔνεκα τῆς ἀγαθότητος τῆς καρδίας του ἐλησπόνουν τὴν μικρὰν χαίρεκαλίαν τοῦ πνεύματός του. Ἡ αὐτὴ δ' ἡμέρα ἐπανηγορίσθη μετ' ἀγαλλιήσεως ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ τελειοδιδάκτου, καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ νῆα του ἀδελφὴ ἀνεξάντλητοι ἦσαν εἰς ἐρευνέσεις δυναμένας νὰ τῷ καταστήσωσιν εὐχρεστον τὴν ἐπιστροφὴν του. Τὰς ψαθίνας καθέδρας, τὴν πρόστυχον τράπεζαν, τὴν κλίνην ἀνευ παραπετασμάτων διεδέχθησαν ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ μαθητοῦ ἀνακλιντήριον μεταξωτόν, καὶ βαθὺς καὶ ἀναπαυστικός θρόνος, ὠραῖον γραφεῖον μετὰ στιλπνῆς βιβλιοθήκης καὶ κομψῶν θέσεων, κεκαλυμμένων ὑπὸ πανταίων καὶ καλλιτέχνων ἀθυρμάτων, τῶν κροσσούντων σήμερον πᾶσαν αἴθουσαν ὁπωσοῦν εὐπρεπῇ, καὶ λαμπρὰ κλίνη μετὰ κροσσωτῶν παραπετασμάτων. Καὶ ἔκρινε μὲν ὁ πατήρ του πᾶσαν ταύτην τὴν διασκευὴν ὑπὲρ τὸ δέον πολυτελεῖ διότι, ἀρχαῖος ὢν δικαστὴς, περισφρόνει ἀπώσων τῶν νεωτέρων τὴν ἀβρὰν δίκαιαν, συντελοῦσαν μόνον, ὡς ἔλεγεν, εἰς ἐλάττωσιν τῆς ἠθικῆς καὶ φυσικῆς ῥώμης τῆς

νεολαίας. Καὶ ὁ Κορνῆλιος καὶ ὁ Παρχάλης εἶχον γράψαι τὰς ὠραιοτέρας σελίδας τῶν ἐπὶ καθεδρῶν ψαθίνων, ἐντὸς αἰθουσῶν ἀκοτημάτων, ὧν τὰ ποικίλα παραπετάσματα δὲν περιέσπων τὰς σκέψεις των. Οὕτε ἀσιατικὸς σοφᾶς ὑπῆρχεν ἐκεῖ, οὔτε προσκεφάλαιον εἰς ἀνάπυσιν προσκαλῶν. Ἡ ἀφέλεια, προσέθετε, καὶ ἡ σεμνότης τοῦ σπουδαστηρίου, ἐπιτυποῦντο εἰς τὰς ιδέας καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ συγγραφέως. Ἄν ὁ Θεόφρατος καὶ ὁ Λαέρτιος περιεστοιχίζαντο ὑπὸ πλουσίων κατόπτρων, ποτὲ δὲν θὰ ἔγραφον τοὺς εὐφυεῖς χαρακτῆράς των, οὐδ' ὁ Βασσαύετος θὰ κατεκεράυνου τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰς ἡδονὰς τοῦ Ἰδ'. Λουδοβίκου, ἂν ἔγραφεν ἐν αἰθούσῃ κατακόσμῳ διὰ κεντητῶν παραπετασμάτων ἐκ λευκοῦ τριχάπτου ἐπὶ ῥοδόχρου μεταξωτοῦ, εἰς ἐλαστικὸν ἀνακλιντήριον κατακείμενος, καὶ διὰ πολυχρόων γοτθικῶν διαφανῶν τὰς θυρίδας του κλείων. Ὅχι, ὅχι, ἔλεγε· σοβαρὸν ἦν τὸ χρῶμα τῶν τοίχων τοῦ σπουδαστηρίου του, μέλαν τὸ δέρμα τῆς ξυλίνης καθέδρας ἐφ' ἧς ἐκάθητο, καὶ ἐκ μελανοῦ ἐδέννου ἡ τράπεζα ἐφ' ἧς ὁ ἱεροκῆρυξ συνέταττε τὰς ὑψηλὰς διδασχάς του, καὶ ἐτέκτανε τοὺς φλογεροὺς τῆς εὐγλωττίας του κεραυνούς.

Ἦκουε δὲ καὶ ὁ Σωσθένης μετὰ τοῦ δέοντος σεβασμοῦ τὰς σοφὰς ταύτας παραινέσεις τοῦ ἐμπείρου καὶ εὐφυοῦς πρεσβύτου· ἀλλὰ μόλις τὰς ἤκουε, καὶ σπεύδων κατεκλείετο εἰς τὸν ὠραῖον κοιτῶνα του, ὅπως ἀπολαύσῃ ἀνέτως τῶν τρυφῶν ἃς ὁ πατήρ του κατέκρινε.

Τὸ δικαστικὸν στάδιον προτιθέμενος ὁ Σωσθένης νὰ διατρέξῃ, ἤρχισε τῶν νομικῶν τὴν σπουδὴν, καὶ ἐπέδωκε εἰς σοβαρῶν ἀντικειμένων μελέτας. Ἀλλὰ λαμπρὸν ἐκ φύσεως ἔχων τὸ πνεῦμα καὶ ζωηρόν, ἐφέρετο καὶ ἄκων εἰς πᾶν τὸ θέλγον τὴν φαντασίαν, εἰς πᾶν τὸ εὐθυμον καὶ τὸ διάχυτον προκαλοῦν. Συνέπεσε δὲ νὰ ἔχῃ φίλον, μετὰ τῶν ἀρχαίων συμμαθητῶν του, τὸν υἱὸν ἀρχαίου ἐπισήμου αὐλικοῦ, τοῦ Λουκῆ Γενεδιέρου, πτωχεύσαντος μὲν ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ προτιθέμενου οὐχ ἥττον ν' ἀφιερῶσιν τὰ τέκνα του εἰς τῆς πατρίδος των τὴν ὑπηρεσίαν. Τὸν φίλον δὲ τοῦ Σωσθένους, τὸν Ἀνατόλιον, προώριζεν ἰδίως διὰ τὸ στρατιωτικόν, καὶ ἡ τῶν προγόνων του φήμη ἐφαίνετο αὐτῷ ἐπικρῆς ἐγγύησις διὰ τοῦ υἱοῦ του τὴν ἐπιτυχίαν. Ἦν δ' ὁ Ἀνατόλιος ὠραῖος, ἀνδρεῖος, εὐφυὴς, καὶ ἐκέκτητο τὴν εἰς ἐκυτόν πρόφροναν ἐκείνην πεποίθησιν ἣν χορηγεῖ συνήθως ἡ εὐγένεια τῆς καταγωγῆς καὶ ἡ κίχλονη τοῦ προσώπου. Παρουσιαζόμενος ὡς εὐπατρίδης πτωχεύσας, διότι ἀντὶ τῶν τριακασίων χιλιάδων δραχμῶν ἃς εἶχεν ἄλλοτε εἰσόδημα ὁ πατήρ του, τῷ ἔμμενον ἤδη μόνον ἐξήκοντα χιλιάδες κατ' ἔτος, ὁ Ἀνατόλιος ἐνεκαυχᾶτο ἐπὶ ταῖς ἀστερήσει τῆς πολυτελείας αἷς ἐπεβάλλετο, καὶ ὠφελούμενος ἐκ τῆς νέας ἐλευθερίας ἣν εἶχεν εἰσχαγγεῖ ἡ ἐπαναστάσις, ἐξελέξατο φίλον ἐκ τῆς αἵξεως ὑποδεεστέρας, καὶ διατρέχοντα διάφορον στάδιον. Ἀλλὰ μετὰ τὴν παραπονούμενος διὰ τὴν πτωχείαν του, καὶ τὴν

μικρότητα τῆς συντάξεως ἦν ὁ πατήρ του τῶ ἐχούρει, εἶχε δύο ἵππους καὶ δύο ὑπηρέτας, κατοικίαν χαριστάτην, καὶ πάσας τὰς ἀπολαύσεις τῆς μητρικῆς οἰκίας, ἐν ὅλοις βίον ἀνετώτατον, ὃν ὁ Ἀνατόλιος ἐπέμενε ἀποκαλῶν ἄθλιον, ἡ δ' ἄμιλλα πρὸς τὴν ἀθλιότητα ταύτην κατέστρεφε τὸν Σωσθένην.

Ὡς πάντων τῶν εἰκαστικῶν νέων, ἦταν καὶ τοῦ Σωσθένους ὥραία μὲν τὰ σχέδια, κάκιστοι δὲ οἱ ὑπολογισμοί. Οὐδόλως ἀμφισβῆλλον ὅτι ἡ ἀτομικὴ του ἀξία, ἡ ἐπιρροὴ τοῦ πατρὸς του, καὶ ἡ τοῦ Λουκῆ Γενεθιέρου θὰ τῷ παρεῖχον προσεχῶς θέσιν ἐπικερδεστάτην, ἐδαπάνῃ ἐν τούτοις οὐ μόνον τὴν πατρικὴν σύνταξιν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἡ μήτηρ του ἀπέκοπτε τῆς ἰδίας ἐκτενῆς, ὅπως τὸν βοηθῇ εἰς θεωρητικὰ καὶ εὐχαρίστησιν τῶν νεανικῶν του φαντασιῶν. Καὶ ὅσκις μὲν ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἀνενόου τὰς χρηματικὰς ταύτας θυσίας, συνώδευεν αὐτὰς διὰ παραινέσεων πρὸς τὸν υἱὸν τῆς περὶ τῶν δυστυχισμάτων ὅσα ἐπιφέρει ἡ ἀταξία καὶ ἡ ἐκδαιτυλίσ. Ἀλλ' αἱ διδασκαλὶ αὗται τόσον ἠνόηλουν τὸν Σωσθένην, ὥστε ἀπ' οὗ τὰς ἔκρινε μεθ' ὑπομονῆς, ἐφρόνει ὅτι οὐδεμίαν ὥφειλε περαιτέρω ἐγνωμοσύνην.

Ἄμα ἐξελθὼν τοῦ παιδευτηρίου, ὑπετάγη κατ' ἀρχὰς ἀγογγίστως εἰς τὸν τρόπον καθ' ὃν ὁ πατήρ του ἐκανόνισε τὰς ἡμέρας του. Τὴν πρωτὴν ὥφειλε νὰ ἐργάζεται, τὴν ἐσπέραν νὰ συνοδεύῃ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν του εἰς τὸν περίπατον. Πᾶσαν πέμπτην ὥφειλε νὰ γεύηται εἰς τοῦ δευτέρου θεοῦ τοῦ Σαιντιλλέρου, ἀρχαίου τραπεζίτου, φιλολογικὴν δόξαν ἀντιποιουμένου, ὅστις εἶχε σπαταλήσει τὴν ζωὴν του μεταξὺ κακῶν στίχων καὶ κακῶν ἐπιχειρήσεων, μέχρι τέλους δὲ ἀπεσῆναι τοῦ χρηματιστηρίου, καὶ παρεδόθη ὅλος εἰς τὴν ὀπωποῦν τετριμμένην καὶ ἀγνωστον μοῦσαν του. Εἶχε δὲ ὁ θεὸς οὗτος θετὴν θυγατέρα ὥραϊαν δεκαεξέτων ἡλικίας, ἣν ἤλπιζε νὰ νυμφεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνεψιῦ του. Τὴν ἀνέτρεφεν ὁμῶς οὐχὶ ὁ ἴδιος, ἀλλ' ἐν καταστήματι τινὶ τῶν Παρισίων, ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς Κ. Ρενκουρ, καὶ τὴν ἡγάπα οὐχὶ ὡς πατήρ τὴν θυγατέρα του, ἀλλ' ὡς συγγραφεὺς τὸ θυμὸν του, διότι εἰς αὐτὴν ἀφιέρου τὰς ἐμμέτρους ἐπιστολάς του, ἀνεγίνωσκε τὰ παντοῖα δοκίμιά του, καὶ ἡ δυστυχὴς κόρη, ἀνυπόκριτος κατὰ πάντα, ὑπεκρίνετο μόνον προσποιουμένη ὅτι εὐχαριστεῖται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν συγγραμμάτων τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ τὰς ἐχειροκράτει ἐνθέρμως μάλιστα, διότι τότε μόνον ἐξήρχετο τοῦ σχολείου τῆς, ὅταν ἡ πατρικὴ Μοῦσα εἶχεν ἀνάγκην ἀκροατῶν. Ἡ κληρονομία τῆς συζύγου του τῷ ἐπέτρεπε νὰ ἐστὶν ἅπαξ καθ' ἐβδομάδα πᾶσαν τὴν οἰκογένειαν. Εἰς τὰς ἡμέρας δὲ ταύτας μετὰ τὸ γεῦμα εἶπαντο πάντοτε σταθερῶς ποιητικαὶ ἐκχύσεις τοῦ Ἀμφιτρίωνος, καὶ μόνον ἕνεκα θανατηφόρου ἀσθενείας ἡδυνάτο τις τῶν συνδαιτημένων ν' ἀπουσιάσῃ. Οἱ δὲ ὀλίγοι ξένοι οἱ μετέχοντες τῶν οἰκογενειακῶν τραγῶν συμποσίων, ἦσαν, ἐγνωρίζεται, ἐκλελεγμένοι

ἐκ τῶν θαυμαζόντων τὰς ἐμμέτρους ἐπιστολάς, τοὺς μύθους, τὰς ᾠδὰς, ἢ τὰ στιχηρὰ διηγήματα τοῦ Κ. Σαιντιλλέρου, ὥστε πᾶσα ἡ ξένη συναναστροφή του συνέκειτο ἐκ τινῶν γερόντων, ἴσῃν ἐχόντων τὴν εὐθείαν τῇ λαιμαργίᾳ, καὶ ἐκ τινῶν νέων ἀργῶν καὶ παρασίτων, οὓς ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ εὕρωσι τράπεζαν ἐστρωμένην, καθιστὰ κόλακας παντὸς οἰκοδεσπότου.

Τὴν δὲ κυριακὴν ἡ οἰκογένεια συνήρχετο εἰς τοῦ προέδρου, ὅπου πολλοὶ δικασταὶ παρεύρισκοντο μετὰ τῶν γυναικῶν των, καὶ ἔπαιζον Βίστ, διελέγοντο περὶ τῶν ἀγορεύσεων τῆς Βουλῆς, καὶ περὶ τῆς τελευταίας δίκης τοῦ κακουργιοδικεῖου.

Ἡ παρουσία τῆς καλῆς Ἐλεονώρας, ἣν ὁ θεὸς πατήρ τῆς οὕτω μετωνόμασε, διότι αἱ εἰς ὥρα ὁμοιοκαταληξίαι εἰσὶ σπάνιαι, ἐδύνατο ἴσως ν' ἀποζημιῇ τὸν Σωσθένην διὰ τὴν σοβαρότητα τῶν συναναστροφῶν τούτων. Ἀλλ' αὕτη εἶχε τὸ πρῶτον ἐλάττωμα ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην, ἥς αἱ διασκεδάσεις τῷ ἐφαίνοντο τόσοι ἀνούσιοι, καὶ τὸ δεύτερον ἄλλο, ὅτι ἦταν σχεδὸν εἰς τὴν διάθεσιν του, ὅτι οὐδεὶς θ' ἀντίστατο εἰς τὸν γάμον του, ἅμα ἠύδοκε νὰ τὴν νυμφευθῇ, δι' ὃ ἡ βεβαιότης αὕτη, ὡς πᾶσαι αἱ εὐκολοὶ εὐτυχίαι, κατέλειπε τὴν φαντασίαν του εἰς ἐντελὴ ἡρεμίαν. Πολλάκις μάλιστα ἡ ἐπιβεβλημένη αὐτῇ ἀνάγκη τοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς εὐχὰς τῆς οἰκογενείας του, ἂν δὲν ἤθελε νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν δυσμένειαν αὐτῆς καὶ νὰ φέρῃ τὴν Ἐλεονώραν εἰς ἀπελπισίαν, τῷ ἐνέπνεεν ἀντικρὺ ἀποστροφὴν εἰς τὸ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν χαραχθεῖσαν αὐτῇ ὁδόν· διότι ἡ καρδία θέλει ἐλευθερίαν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς, τὸ πνεῦμα θέλει πόλεμον, καὶ ἐν τῷ ἔρωτι ἡ νίκη ἐκτιμᾶται ἐναλόγως τῶν δυσχερειῶν ἃς ὑπερέβη. Ἄν ἡ Ἐλεονώρα ἦτον ἄλλου σύζυγος ἢ μνηστή, ὁ Σωσθένης θὰ ἐξεμκίνητο ὑπ' ἔρωτος δι' αὐτὴν, καὶ ἐκατοντάκις θὰ ἐξέθετε τὴν ζωὴν του, ὅπως τῇ εἶπῃ ὅτι τὴν ἐλάτρευεν, ὅπως ἐλκύσῃ εὐμενὲς βλέμμα τῆς, καὶ θὰ τὴν ἀνεκέρυττε τὴν ὡραιότητα πασῶν τῶν ὥραιων, τὴν μόνην κυρίαν τῆς καρδίας του, ἀδιαφορῶν ἂν τοῦτο κατέστρεφε τὴν ὑπόληψιν τῆς, καὶ δεχόμενος τὴν μέχρι θανάτου πρόκλησιν παντὸς ἀντεραστοῦ. Διότι τῷ ὄντι ἡ Ἐλεονώρα ἦτον ὥραία, καὶ ἀξία νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν περιπαθέστατον ἔρωτα. Ἀλλ' οὐδὲν κώλυμα τὴν ἐχώριζεν ἀπὸ τοῦ ἐξαδέλφου τῆς, καὶ προσέτι ἡσθάνετο πρὸς αὐτὸν τὴν προτίμησιν ἐκείνην ἣν ἔχουσιν αἱ σεμναὶ νέαι τῆς ἡλικίας τῆς πρὸς τὸν πρῶτον καὶ μόνον ὃν ταῖς ἐπιτρέπεται ν' ἀγαπήσωσιν. Ἀνά πᾶσαν στιγμὴν αἰφνιδίων ἐρύθημα ἐκάλυπτε τὸ χάριον μέτωπόν τῆς, ἡ φωνή, τὸ ἐλάχιστον κίνημα τοῦ Σωσθένους τῇ ἐπροξένει ταραχὴν, ἣν αὐτὸς μόνος δὲν εὗλεπεν, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ λοιπὴ οἰκογένεια ὁτάρπετο ἐπὶ τῷ ἀφελεῖ τούτῳ ἔρωτι, καὶ ἀγάλα διὰ τὰ ζηλότυπα βλέμματα τῆς δυστυχούς κόρης, δι' ἣν ἡσθάνετο στενοχωρίαν ὅσκις ὁ Σωσθένης διηγεῖτο ὅτι ἀπῆντησέ που ὥραϊαν τινα Κυρίαν, καὶ τίνι τρόπῳ ἐπροσπάθησε νὰ τῇ γίνῃ ἀ-

ρεστός· διότι ἡ ἀδιαφορία, σκληρότερα τῆς προδοσίας, οὐδὲ νὰ προσποιηθῇ καὶ φροντίζει, ἀλλὰ φονεύει ἀθώως, ἀπρομελετήτως, ἄνευ τύφλων συνειδήσεως, καὶ ἀπ' οὗ θανατηφόρος πληγὴ τὸ θυμὸς τῆς, τὸ ἐρωτᾷ τί ἔχει καὶ φαίνεται πάσχον;

Οὐδεμίαν ἔχων ὁ Σωσθένης ἰδέαν περὶ τῶν αἰσθημάτων ἃ ἐνέπνευεν εἰς τὴν Ἐλεονώραν, τῇ ἐπέβαλλε μυρίας μικρὰς βασάνους, πρὸς ἃς ἐκείνη ἐνεκαρτέρει μετὰ τῆς ὑπομονῆς ἣν χορηγεῖ ἡ ἀγνοία καθ' ἣν ἡλικίαν αἱ νέαι φρονοῦσιν ὅτι τὰ αἰσθήματα αὐτῶν εἰσὶ πάσκις κοινά, καὶ ὅτι ὁ διδόμενος αὐταῖς σύζυγος εἶναι ὁ πάντων ἀριστος. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ ἐντυπώσεις αὐταὶ τὴν ἔθλινον, ὁ Σωσθένης τὴν ἐπέπληττεν ὅτι δὲν ἦτον εὐθυμος, καὶ ἔπειτα ἔλεγε καθ' ἑαυτόν· « Αὐτὸ τὸ μελαγχολικὸν κοράσιον ἀπαιτοῦσι νὰ νυμφευθῶ! Εἰμὶ βέβαιος ὅτι θέλει γίνεαι ἀναβάσις σύζυγος. Ἢ ὅχι! πολὺ σπουδαῖος καὶ πολὺ μακροχρόνιος δεσμός· εἶναι ὁ τοῦ γάμου, καὶ ἄφρων ὅστις πρὸς χάριν τινὸς συνδέεται ἐφ' ὅρου ζωῆς μετὰ πληκτικῆς συντροφῆς. Ἡ Ἐλεονώρα μετὰ πολλῆς χάριτος παίζει. Βιστ μετὰ τοῦ πατρός μου, τ' ὁμολογῶ. Κεντὰ μετὰ τῆς μητρός μου, τραγωθεῖ μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου, καὶ ἀκούει μετ' ἀπειριγράπτου ὑπομονῆς τοὺς στίχους τοῦ θεοῦ μου. Ταῦτα τὴν καθιστῶσιν εἰς ὅλους ἀγαπητὴν, ἀλλ' ἄλλα προτερήματα ἀπαιτοῦνται ὅπως ἐλκύσῃ καὶ τὴν ἐδικήν μου ἀγάπην. Τιμῶ πολὺ τὰς ἀρετάς· ἀλλὰ προτιμῶ τὰς χάριτας, καὶ γυνὴ κινουσα τὸν θαυμασμόν ἐκείνων οἵτινες κινοῦσι τὴν πλῆξίν μου, δὲν εἶναι γυνὴ δι' ἐμέ, διότι θὰ εἴμεθα εἰς ἀδιάκοπον ἔριν. Ἐκείνη θὰ κατακρίνῃ τὰς ἡδονάς μου χωρὶς νὰ δύναται νὰ μὲ κατακτήσῃ τῶν ἐδικῶν τῆς μέτοχον. Ἀλλως τε δὲ ὁ ἔρως θέλει σύμμαχον καὶ τὴν φαντασίαν· ἀλλ' ἡ φαντασία δὲν ἔχει στάδιον μεταξὺ ἀνθρώπων παιδιόθεν γνωριζομένων. Ἡ ἐξίς, ἡ σχέσις, ἡ συγγένεια παράγουσι τὴν φιλίαν, οὐχὶ τὸν ἔρωτα· καὶ ἐγὼ λέγω καὶ ἐπαναλαμβάνω· « Εἰς κόρακας ἡ οἰκογένεια! »

Τοιαῦτα τρέφων αἰσθήματα, δὲν ἔμεινεν ὁ Σωσθένης ἐπὶ πολὺ ὑποταταγμένος εἰς τὸν μονότονον βίον τῆς πατρικῆς ἐστίας. Μόλις ἐν ἑτὸς εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς ἐξόδου τοῦ ἐκ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, καὶ ἤρχισε νὰ παρεβάλλῃ τὸν σοβαρὸν τοῦτον καὶ σχεδὸν ἄψυχον βίον, πρὸς τὸν τοῦ ἀγαπητοῦ του Ἀνατολίου, καὶ νὰ σκέπτηται διατί, ὁμηλὲς ὢν ἐκείνου, καὶ τὰς αὐτὰς ἔχων χάριτας, ἔπρεπε νὰ στερῇται τῶν αὐτῶν διασκεδάσεων. Δὲν εἶχε βεβαίως ὠραίους ἵππους, ὡς ὁ Κ. Γενεθιέρης· ἀλλ' ἐδύνατο νὰ ἐνοικιάζῃ δύο, καὶ νὰ τὸν παρακολουθῇ εἰς τὰς ἐκδρομὰς του. Δὲν ἐδύνατο νὰ πληρώσῃ καὶ αὐτὸς τὴν συμβολήν του εἰς τὰ πολυτελῆ δεῖπνα τοῦ Ἀνατολίου ἐν τοῖς πρώτοις ξενοδοχείοις τῶν Παρισίων, καὶ τὸ θεωρεῖόν του εἰς τὸ θέατρον, ὅπου καθ' ἑσπέραν ὁ φίλος του ἐγέλα καὶ διασκεδάζε μετὰ τῶν εὐγενεστέρων νεανίδων, καὶ ἔπειτα μετέβαινεν εἰς τὰς λαμπροτέρας συναναστροφάς, ὅπου διέπρεπε καὶ ἐλατρεύετο ὑπὸ τῶν κομψωτέρων; Δὲν εἶχε λάβει καὶ αὐτὸς ὁ Σωσθένης οὐρανόθεν τὴν φι-

λαρέσκειαν, τὴν θέλησιν τῆς ἐπιτυχίας, τὴν θερμότητα τῆς ψυχῆς, ἥτις σαγινεῖαι τὰς γυναῖκας, καὶ φέρει εἰς ἐπιτυχίαν; Ἐπρεπε τὰ προτερήματα ὅλα ταῦτα νὰ τὰ θάπτῃ ὑπὸ τὰ ἐρωτικῶν τείχη τῆς πατρικῆς οἰκίας, καὶ χάριν τῆς οἰκογενείας του νὰ στερῇται ὅλων τῶν ἡδονῶν παιδοστέρως κοινωνίας; Τέλος, ὡς τόσοι ἄλλοι νεανῖαι, δὲν ἐδύνατο καὶ αὐτὸς νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰς μεγάλας συναναστροφάς, ὅπου ἡ εὐφυΐα ἀναπληροῖ τὸν πλοῦτον, καὶ νὰ γίνῃ ὁ ἥρωας πλοκῆς τινὸς μυθιστορικῆς;

Ἐννοεῖται πῶς ὁ Σωσθένης ἀπῆλθεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας, ὅταν ἀπαξ τὰς ἀπηύθυνεν εἰς τὴν συνειδήσιν του. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ἀνατόλιον, τῷ περιέγραψε, μετ' ὑπερβολῆς πάντοτε, τὰς καθημερινάς του δυσχερεσκείας, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν συνδράμῃ κατ' αὐτῶν ὅσον ἐδύνατο. Ὁ δ' Ἀνατόλιος, καὶ ὑπὸ φυλίας κινούμενος, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὑπὸ ἐνδομύχου τινος εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ παρασύρῃ ἄλλον φρονιμώτερον ἑαυτοῦ εἰς τὴν κούφην ἐκείνην δίκαιαν, ἥτις ἠνόχλει τὴν συνειδήσιν του, ἐνεθάρρυνε τὸν Σωσθένην εἰς τὴν πρόθεσιν τοῦ ν' ἀπαλλαγῇ τῶν οἰκογενειακῶν ἀγχαριῶν, ὡς τὰς ὠνόμαζε.

— Διὰ καλὴν ἀρχὴν, τῷ εἶπε, θὰ προσκληθῇ τὴν προσεχῇ πέμπτην εἰς γεῦμα ὑπὸ τῆς μητρός μου, καὶ οὕτω θ' ἀποφύγῃς τοῦ θεοῦ σου τὸ φιλολογικὸν συμπόσιον. Μετὰ ταῦτα δὲ θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ θέατρον, ὅπου θὰ ἰδῇς χορεύουσιν τὴν φερώνυμον *Οὐρανίαν*, ἀληθῆ Τερψιχόρην. Θὰ τὴν χειροκροτήσῃς, καὶ θὰ τῇ ῥίψῃς ἀνθοδέσμην. Τοῦτο θὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς, διότι ἄγνωστος ὢν εἰς αὐτήν, θὰ φανῇς ὅτι κινεῖσαι ὑπὸ θαυμασμοῦ αὐτομάτου.

Πλήρης ἀγαλλιάσεως ὁ Σωσθένης ὑποσχέθη ν' ἀκολουθήσῃ προθύμως τὰς ὁδηγίας τοῦ φίλου του. Τῷ ὄντι τῇ ἐπαύριον ἔλαβε τὴν πρόσκλησιν τοῦ Δουκὸς καὶ τῆς Δουκίσσης, καὶ τὴν ἔφερεν ἀμέσως εἰς τὸν πατέρα του, ὅστις κολακευόμενος ἐπὶ τῇ φιλίᾳ ταύτῃ τοῦ υἱοῦ του μετὰ μιᾶς τῶν ἀριστοκρατικωτέρων οἰκογενειῶν τῆς Γαλλίας, τῷ ἐπέτρεψε νὰ δεχθῇ τὴν πρόσκλησιν, καὶ ἀνεδέχθη νὰ ζητήσῃ δι' αὐτὸν συγγνώμην παρὰ τοῦ θεοῦ του, πράγμα ὅπως οὐκ ἐδύνατο νὰ εἴποιτο ὁ ἀντιπαρὸς, διότι ὀλιγάριθμα ἦσαν τὰ θύματα τῶν ποιητικῶν ἐκχύσεων τοῦ Κ. Σαιν-τιλλέρου, καὶ ἡ ἀπουσία καὶ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἄφηνε μέγα κενόν.

Ἀλλὰ τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα εἰς τὰς κοσμικὰς ἡδονάς, ταχέως, ὡς ἦν ἐπόμενον, παρέσυρε τὸν Σωσθένην καὶ περαιτέρω. Ἡ φιλογερά αὐτοῦ φαντασία, δι' ἣν ἐπρωτίμα τὰς τέχνας πρὸ τῶν ἐπιστημῶν, τὸν θόρυβον τῶν συναναστροφῶν πρὸ τῆς ἡσυχίας, καὶ τὰς ἡδονὰς πρὸ τῆς σπουδῆς, τῷ κατέστησε μετ' οὐ πολὺ ἀνυπόφορον τὸν οἰκουρικὸν βίον. Καθ' ἑκάστην δὲ, νέαν ἐφευρίσκων πρόφασιν ὅπως ἐξέρχεται ἐνωρίς καὶ ἐπιστρέφῃ ἐξώρως, εἶχε καταστήσει νὰ μένῃ μετὰ τῆς οἰκογενείας του μόνον κατὰ τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος, καὶ τινὰς στιγμὰς τῆς ἐσπέρας τῶν κυριακῶν. Μάτην ἐδεί-

κινυτο δυσχεστεύμενος ὁ πατήρ του, μάτην ἢ μήτηρ του τὸν ἐπέπληττε, καὶ τὸν παρήναι ἢ ἀδελφή του. Ὑποσχόμενος πάντοτε νὰ μεταβάλῃ διαγωγὴν, ἐνέμενεν ὁμως εἰς τὰ αὐτά. Καὶ ἂν ποτὲ ἐπὶ στιγμὴν ἐνέδιδεν, ὅπως μὴ παροργίζῃ τὴν μητέρα του, ὅπως μὴ λυπῇ τὴν Βαλερίαν καὶ τὴν Ἐλεονόραν, ἀλλ' ἢ ἀνάμνησις τῶν συναναστροφῶν τοῦ Ἀνατολίου, καὶ τῶν τέρψεων ὅσαι τὸν περιέμενον, ἐξενίκα ταχέως, καὶ ἀπῆρχετο ψιθυρίζων· *Εἰς κόρακας ἢ οἰκογένεια.*

Ἡ φιλία εὐγενοῦς τῶν ἐν ταῖς συναναστροφαῖς διαπρεπόντων, περιεποίησε τῷ Σωσθένει τὴν σχέσιν ὅλων τῶν νέων τῶν μᾶλλον ἐπιζητήτων, καὶ διασκεδάσεων αὐτοῦς διὰ τῆς εὐθυμίας του, διὰ τῶν ἀστεϊσμῶν του, διὰ τῶν εἰρωνικῶν του σκωμμάτων, προσεκαλεῖτο εἰς ὅλας τὰς συναναστροφάς, τὰ δειπνα, τὰς ἐκδρομάς, τὰς διασκεδάσεις. Ταμίς τῶν ἐρωτικῶν μυστηρίων τοῦ μὲν, μάρτυς τῆς μονομαχίας τοῦ ἄλλου, μέτοχος τῆς ἐκδιαιτήσεως ὅλων, ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἡγάπων περιπαθῶς, καὶ εἰς τὴν ἀφροσύνῃ αὐτῶν θαρρόων, ἐχρεοῦτο ἀδιστάκτως, διότι οὐδεμίαν εἶχεν ἀμφιβολίαν ὅτι τοσοῦτοι πλούσιοι φίλοι ἤθελον ἐρίξει πρὸς ἀλλήλους τίς πρῶτος νὰ ἀναλῇ τὰ χρέη του, μέχρις οὗ τυχὼν θέσει· καταλλήλου ἢ κληρονομίας, δυνήθῃ νὰ τοῦς ἀποζημιώσῃ. Οὐδόλως δ' ὑπώπτευεν ὅτι οἱ σύντροφοί του ἦσαν ὡς καὶ αὐτός, ἦτοι ὅτι καὶ αὐτοὶ πολλὰ ἐδανείζοντο, περιμένοντες νὰ πληρώσωσιν ἐκ μελλουσῶν ἐλπίδων, καὶ ἐπομένως ὅτι οὐδεὶς ἐδύννατο νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄλλον κατὰ τῆς ὀργῆς ἀπειτητικῆς τινὸς χρεωφειλέτου, καὶ ἐν περιπτώσει ἀναποδράστου τινὸς ὑποχρεώσεως. Εἰς τὰ θορυβώδη συμπόσια διεσκεδάζε πολλάκις τὴν συναναστροφήν, διηγούμενος τὰ γελοῖα τῶν συγγενῶν του, καὶ τὰ τετραστιχα καὶ αἱ ἀκροστιχίδες τοῦ θεοῦ του ἦσαν συνεχῶς ἡ εὐδαιμονία τῶν φιλικῶν καὶ κούρων συνδαιτυμόνων του, οἵτινες τὰ ἐτόνιζον κατὰ ὀημῶδεις σκοπούς, καὶ τὰ ἐψάλλον ἐν χορῷ καὶ μεγαλοφώνως, ὥστε τὰ περίχωρα πάντα ἀντήχουν. Πολλοὶ ἐκ τῶν ἐκδεδιητημένων τούτων νέων, ὧν ἡ οἰκογένεια οὐδὲν εἶχεν ἴδιον χαρακτηριστικόν, οὐδεμίαν παράδοξον ιδιοτροπίαν ἢ πρόληψιν ἐξ ἐκεῖνων δι' αἷς αἱ νέαι γενεαὶ χλευάζουσι τὰς παρερχομένας, ἐπενόει ἑαυτῷ κωμικόν τινα συγγενῆ, καὶ τῷ ἀπέδιδε πᾶν εἶδος παραδοξίας, πᾶν ἐλάττωμα φιλαργυρίας. ὅπως δειχθῇ ἐφ' ἀμύλλῃ τῶν ἀστεϊσμῶν τοῦ Σωσθένους ἐπὶ τῶν συγγενῶν του. Ἀλλ' ἢ ἐφεύρεσις ἤλαττοῦτο πάντοτε τῆς ἀληθείας, καὶ ὁ Σωσθένης ἔμενε πάντων νικητής. Ἀνεκνήρυχθη δὲ πρὸ πάντων θορυβώδως, ὅταν παρωδῶν ποτὲ τὸ γνωμικὸν τοῦτο, «Ὁ ἀδελφός εἶναι θεοδότος φίλος,» ἀνέκαθε μετὰ κωμικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, «Ὁ θεὸς εἶναι θεοδότος πληξίς!»

— Εὐγε, εὐγε, εἶπεν ὁ Φερδινάνδος Λωρενσής. Ἰδοὺ εὐρέθη τῶν θεῶν ἡ κλίσις. Τοῦς εἶχε λησμονήσῃ ὁ Βυρῶν εἰς τὴν κατάταξιν τῶν γενῶν. Ἰδοὺ, ὠρίσθησαν ἐντελῶς.

Καὶ οἱ συνδαιτυμόνες ὅλοι ἐπεκρότουν εἰς τὴν

ἐτυμολογίαν ταύτην, ὁ δὲ Σωσθένης ἐνέχαιρεν εἰς τὴν τοιαύτην ἐπιδοκιμασίαν, ὅτε ὁ ὑπηρετὸς τῆς μητρὸς του ἐλθὼν, τὸν εἰδοποίησεν ὅτι ὁ Κ. Πρέεδρος σᾶς περιμένει· ἴσως δὲν θελήσατε νὰ τὸν ἀφήσετε ν' ἀγρυπνήσῃ πολλὴν ὥραν· διότι εἶπε μὲν ὅτι ἀπῆρχετο νὰ κοιμηθῇ, ἀλλὰ προφανές ἦτον ὅτι δὲν εἶχε τοιαύτην πρόθεσιν.

— Ἐνόμισα, προσέθηκεν ὁ Ἀντώνιος, ὅτι ὠρεῖλον νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι ὁ Κ. Πρέεδρος σᾶς περιμένει· ἴσως δὲν θελήσατε νὰ τὸν ἀφήσετε ν' ἀγρυπνήσῃ πολλὴν ὥραν· διότι εἶπε μὲν ὅτι ἀπῆρχετο νὰ κοιμηθῇ, ἀλλὰ προφανές ἦτον ὅτι δὲν εἶχε τοιαύτην πρόθεσιν.

— Τί νὰ γίνῃ; πρέπει νὰ σᾶς ἀφήσω, φίλοι μου, εἶπεν ὁ Σωσθένης ἐγειρόμενος τῆς τραπέζης.

— Καὶ τίς δύναται νὰ σὲ ζητῇ τοιαύτην ὥραν, ἀπήντησεν εἰς ἐξ αὐτῶν, ἐκτός ἂν εἴναι κάμμία ζήλοτυπος Ἑρμιόνη.

— Τοιαύτην εὐτυχίαν δὲν ἔχω, ὑπέλαβεν ὁ Σωσθένης. Πατρικὴ διαταγὴ μὲ βιάζει...

— Εἰς τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον στέλλει νὰ σὲ ζητήσῃ ὁ πατήρ σου, ἀνέκραζεν ὁ Φερδινάνδος. Λοιπὸν δὲν κοιμούνται ἐν τῇ οἰκογενείᾳ σου;

— Ἀνυπόφορον, εἶπεν ἄλλος. Τὴν ἡμέραν ἡμποροῦν νὰ μᾶς βεστανίζωσιν. Ἡ ἡμέρα εἶν' ἐδική των. Ἀλλὰ τὴν νύκτα καὶν πρέπει νὰ μᾶς ἀφήνωσι κυρίους τοῦ καιροῦ καὶ τῶν πράξεών μας.

— Τί νὰ γίνῃ; εἶπεν ὁ Σωσθένης. Αὐπηθῆτέ με ὅτι ἀνυχάζομαι ν' ἀφήσω τὴν εὐθυμον συναναστροφήν σας διὰ νὰ ὑπάγω ν' ἀκούσω λιτανίαν περηνέσεων. Ἀ! ἂν δὲν ἐροῦσέμην μὴ πικράνω πολλὰ τὴν μητέρα μου...

Καὶ ἐξῆλθεν ἐπαναλαμβάνων. *Εἰς κόρακας ἢ οἰκογένεια!*

Φθὰς δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρε κάτω τὴν γραίαν παιδαγωγὸν τῆς ἀδελφῆς του, ἥτις τῷ ἐνεχείρισε κρυφίως μικρὸν τεμάχιον χαρτίου, καὶ πλησιάσας εἰς τὸν μόνον λύχνον ὅστις ἔκαε δι' ὅλης τῆς νυκτός εἰς τὴν εἴσοδον, ἀνεγνώρισε τῆς ἀδελφῆς του τὸ γράψιμον, καὶ ἀνέγνω.

— Κακὸς ἄνθρωπος θέλει αὐριον τὸ πρῶτ' νὰ σὲ φυλακίσῃ, διότι τῷ χρεωστεῖς χρήματα. Εκτάφυγε εἰς τὴν οἰκίαν φίλου τινος, παρεκάλεσον τὸν πατέρα. Θὰ σ' ἐπιπλήξῃ, ἀλλὰ θὰ πληρώσῃ τὸ χρέος σου.

Τεθορυβημένος ἔμεινεν ὁ Σωσθένης, καὶ σκεπτόμενος τί νὰ πράξῃ, ὅταν ἐλθὼν τοῦ πατρὸς του ὁ ὑπηρετὸς, τῷ εἶπεν ὅτι τὸν περιέμενον ὁ Κ. Πρέεδρος.

— Θάρρος, εἶπε καθ' ἑαυτόν· ἄς ἀψηφῇσωμην τὴν καταιγίδα.

Καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὴν αἴθουσαν τοῦ πατρὸς του. Εὗρε δ' αὐτὸν καθήμενον εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ γράφοντα. Μὴ σπεύδων δὲ νὰ τὸν διακόψῃ, ἔστη παρὰ τῇ θύρᾳ καὶ περιέμεινε.

— Πλησίασον, εἶπεν ὁ Πρέεδρος. Εἶσαι βεβαίως προπαρασκευασμένος εἰς ὅ,τι σήμερον σ' ἀπειλεῖ. Ὁ ζῶν καθὼς ζῆς ἀπὸ τινος, εἶν' ἐπόμενον νὰ τιμωρηθῇ μέχρι τέλους. Ὁ ὑποπίπτων εἰς χρέη, ὑποπίπτει καὶ εἰς τὸν κίνδυνον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν

φυλακήν. Πιστεύω ὅτι ἐπρονόησας τί ἔχεις νὰ πράξῃς, ὅταν θὰ ἔλθωσι νὰ σὲ συλλάβωσιν, ὡς εὐπρεπὴς ἡ νὰ με εἰδοποιήσῃ ὁ κύριος οὗτος. — Καὶ ταῦτα λέγων, τῷ ἐδείκνυνεν ἐπιστολὴν ἡνεωγμένην ἐπὶ τῆς ἐστίας. — Μεταξὺ τῶν πλουσίων σου φίλων ὑπάρχουσι βεβαίως αἱ ἔχοντες τὴν ἀφοσίωσιν νὰ πληρώσωσι διὰ νὰ μὴ φυλακισθῇς.

— Δὲν γνωρίζω ἀνένα ὅστις νὰ δύναται... ἐψήφισεν ὁ Σωσθένης, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ περατώσῃ τὸν λόγον του, τὸσον τὸν ἐτρόμαξε τοῦ πατρὸς του τὸ σοβαρὸν ἦθος.

— Τόσῳ τὸ χειρότερον, εἶπεν ὁ Κ. Ρενεκούρ, διότι παρ' ἐμοῦ τίποτε δὲν πρέπει νὰ περιμένῃς. Κακῶς ποιήσας ἐνέδωκα πολλάκις νὰ πληρώσῃ ἡ μήτηρ σου ὅλας τὰς ἀφροσύνας σου ἐκ τῶν οἰκονομιῶν τῆς. Τοῦτο σ' ἐνεθάρρυνεν εἰς τὴν ἀτοπὸν σου διαγωγὴν. Αλλὰ τὸ λάθος τοῦτο δὲν θὰ τὸ ἐπαναλάβω, οὔτε ἔχω ὀρεξίν νὰ θυσιάσω εἰς τὰ χρέη σου τὴν προικὰ τῆς ἀδελφῆς σου. Ἀφ' οὗ λοιπὸν δὲν ἡμπορεῖς νὰ κανονίζῃς τὰς δαπάνας σου κατὰ τὴν μικρότητα τῆς περιουσίας μας, ἀφ' οὗ θέλεις διασκεδάσεις δαπανηρὰς, πολυτέλειαν ἢ ἐστέρουμην ἐπὶ νεότητός μου, ζῇτε ἀλλαχοῦ πόρους διὰ τὰς δαπάνας σου, καὶ πρὸ πάντων ἀπάλλαξον με τῆς δυσαρρεσκείας του νὰ βλέπω δικαστικούς κλητῆρας εἰς τὴν οἰκίαν μου.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν λόγων τούτων, συγκεκινημένος ὁ Σωσθένης καὶ μεταμελοῦμενος μέχρι τινος, ἦν ἑτοιμος νὰ ζητήτῃ συγγνώμην παρὰ τοῦ πατρὸς του, καὶ νὰ τῷ ὑποσχεθῇ πληρεστάτην ὑποταγὴν εἰς τὰ νούματά του, ἂν ᾔθελε νὰ δειχθῇ ἐπιεικὴς πρὸς αὐτόν, καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸν προκείμενον κίνδυνον. Ἀλλ' ὅταν τῷ ἐφάνη ὅτι αἱ τελευταῖαι λέξεις τῷ ἐπέταττον νὰ ἐξέλθῃ τῆς πατρικῆς οἰκίας, ἡ ὑπερηφάνειά του ἐξανέστη καὶ ὑπερίσχυσε τῶν λοιπῶν αἰσθημάτων του, καὶ λησμονῶν τῆς θέσεώς του τὸ ἐπικίνδυνον, ἀπεκρίθη ἀδιστακτικῶς καὶ σχεδὸν αὐθαδῶς, ὅτι θέλει πράξῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρὸς του, οὐδὲ θέλει τοῦ λοιποῦ τῷ δίδει τὴν ἐνόχλησιν νὰ φροντίζῃ περὶ αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης, ὡς μὴ ἔχων τί ἄλλο νὰ προσθέσῃ μετὰ τοιαύτην ἐνδειξὴν εὐπειθείας.

Ἀμα δ' ἐξῆλθε διὰ τῆς μεγάλης θύρας, εἰσῆλθε δὲ ἄλλης μικρᾶς ἢ δυστυχῆς μῆτηρ, ἣτις ἀνυπομόνως περιέμενε τὸ τέλος τούτου τοῦ διαλόγου. Μαθούσα δὲ παρὰ τοῦ ἀνδρός τῆς τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ Σωσθένης, ἀνέκραξε μετ' ἀπελπισίας.

— Φεῦ! ὁ ἄθλιος! ὁ αὐτοχειρισθῇ.

— Παντάπασιν! εἶπεν ὁ πρόεδρος. Διασκεδάζει τὸσον εἰς τὴν ζωὴν, ὥστε δὲν ἔχει ὀρεξίν νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ. Ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην καλοῦ μαθήματος. Ἄφες τον νὰ ὑποφέρῃ ὀλίγον διὰ τὰς ἀνοκσίας του, καὶ νὰ σκερθῇ σπουδαίως περὶ τῶν μέσων τῆς ἀπαλλαγῆς του. Ἄλλως θὰ μετανοῇς ποτὲ ὅτι ἐγίνες αἰτία τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ἀτιμίας του.

— Ἀλλὰ τί θὰ γίνῃ; ἔλεγεν ἡ φιλόστοργος μήτηρ. Δὲν ἐδυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ

Δουκὸς Γενεθιέρα τὴν ἀπαιτουμένην ποσότητα πρὸς λύτρωσιν τοῦ Σωσθένης, καὶ νὰ τὸν παρακαλέσωμεν νὰ προσποιηθῇ ὅτι τῷ τὴν δίδει ὡς δάνειον ἐκ μέρους τοῦ Δουκὸς;

— Ὁ Ἀνατόλιος θὰ μᾶς προδώσῃ ἀμέσως, εἶπεν ὁ Πρόεδρος. Τοῦ Σωσθένης τὸ συμφέρον ταυτίζεται μετὰ τοῦ συμφέροντος ὅλων τῶν ἀσώτων υἱῶν. Ἄν δὲν τὸν ἀφήσωμεν νὰ συλληφθῇ ὑπὸ τῶν κλητῆρων, νὰ αἰσθάνθῃ ὅλους τοὺς ἀγῶνας τῆς θέσεως εἰς ἣν ἐξ ἀφροσύνης ἐτέθη, δὲν θέλει ποτὲ ἐννοήτῃ ποία τύχη τὸν περιμένει ἂν ἐμμείνη εἰς τὴν διαγωγὴν του, καὶ θέλει δράμει κατ' εὐθείαν εἰς τὴν καταστροφὴν του.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΟΛΥΜΠΙΑ

Τοῦ 1859.

—ooo—

Ἄνθρωπος ἐξ ἐκείνων οἵτινες τιμῶσι τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ μεγάλου καὶ πεφωτισμένου αὐτῶν πατριωτισμοῦ, ὁ Εὐαγγέλης Ζάππας, ταγματάρχης τῆς φάλαγγος, ἐπίσημον ἀποκτησάμενος περιουσίαν διὰ τῆς ἀτομικῆς ἱκανότητός του, ἀπεφάσισε μετ' ἐλευθεριότητος ἀνωτέρας παντὸς ἐπαίνου, ν' ἀφιερῶσιν τὸ μέγιστον αὐτῆς μέρος πρὸς ἀγαθὸν τῆς πατρίδος, καὶ συνέλαβε τὴν μεγαλεπήβολον καὶ γενεσιουργὸν ιδέαν, νὰ συστήσῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ πενταετηρικοὺς διαγωνισμοὺς πάσης τῆς ἐθνικῆς δραστηριότητος. Τινὲς, ὡς ὁ τὰ Ἑλληνικά πράγματα πολυλάκις μὲν διαστρέφων, πάντοτε δὲ κακίζων ἀνταποκριτὴς τοῦ ἐν Βελγίῳ Βορρῆ, ἔψεξε τὸ ὄνομα τῶν Ὀλυμπίων, ὡς ὄνομα μέγα ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰς πρᾶγμα μικρὸν παρ' ἡμῖν ἀποδοθὲν, μὴ σκερθεῖς ὅτι κατὰ τὸν συλλογισμόν του οὔτε τὸ ὄνομα τῶν περιδούλων Ἀθηνῶν ἔπρεπε νὰ μένῃ εἰς τὴν ἀνοικοδομουμένην καὶ ἐτι μικρὰν πόλιν ἡμῶν, οὔτε τὸ πολύκροτον τῆς Ἑλλάδος ὄνομα εἰς τὰς ὀλίγας ἐπαρχίας τὰς ἀποτελούσας τὸ βασιλεῖον ταῦτα τὴν σήμερον. Ὡς τὰ ἀρχαῖα Ὀλύμπια ἦσαν ἡ ἐπίδειξις τῆς σωματικῆς κυρίως δυνάμεως, ἣτις ἦν τῶν πελαίων κοινωνιῶν τὸ ἐγκύχημα, οὕτως εἰσὶ τὰ νῦν πρωριζόμενα εἰς κατὰδειξιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν διανοητικῶν καὶ παραγωγικῶν τοῦ ἔθνους δυνάμεων, αἵτινες ἐν τοῖς νῦν χρόνοις προτιμῶνται τῶν σωματικῶν, οὐδ' αὐτὰς ὅμως ἐντελῶς παρορῶντα. Ἄν ὁ ἀνταποκριτὴς οὗτος φρονῇ ὅτι ἡ πρώτη Ὀλυμπιάς, ἡ ἐπὶ Ἰερίτου, ἦν λαμπροτέρα τῆς ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1859 ἐν Ἀθήναις τελεσθείσης, νομίζομεν ὅτι ἔχει οὐχὶ τὰς εὐκρινεστέρας περὶ ἀρχαιότητος ιδέας. Ἄν δὲ τὸ πρῶτον ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν εὐρεΐαν καὶ περικαλλῆ τῶν Ὀλυμπίων αἰθούσαν, καὶ εἶδεν αὐτὴν ἑρθίνουσαν τοῖς προῖοσι παντοίας ἐνεργείας τοῦ ἔθνους του, περιέχουσιν τὴν ἀπόδειξιν ὅτι τῆς ζωῆς ἡ ἰκμὰς ὀργῇ καὶ κυκλοφορεῖ ἐν τῷ ἀρ-